

Óbudai Egyetem
Építészet, Design és Technológia
Doktori Iskola

MAB-kód: D258

Az akkreditációs létesítési eljárásban közreműködő
látogató bizottság jelentése

*A MAB Testülete 2024. szeptember 6-i ülésén hozott
2024/4/XX. sz. határozat melléklete*

Tartalomjegyzék

I. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően	3
I.1. Főbb erősségek	5
I.2. Fejlesztendő területek.....	5
II. Látogatóbizottsági értékelés.....	7
II.1. A doktori iskola általános helyzetképe	7
II.2. A törzstagok tudományos és/vagy művészeti tevékenysége	8
II.3. Az ESG-kritériumok szerinti értékelés.....	10
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika.....	10
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	12
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	14
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése.....	15
ESG 1.5 Oktatók	16
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	18
ESG 1.7 Információkezelés.....	20
ESG 1.8 Nyilvános információk.....	21
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás	22
III. Látogató Bizottság.....	22
IV. Mellékletek	23
IV.1. Feladatmeghatározás	23
IV.2 Akkreditációs interjúk menetrendje	23

I. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően

A MAB Látogató Bizottsága (a továbbiakban: a Bizottság) az Óbudai Egyetemen létesítendő Építészet, Design és Technológia Doktori Iskola (D258) által készített létesítési dokumentáció és önértékelés, az átvizsgált nyilvános egyetemi dokumentumok és az online interjúk alapján megállapítja, hogy az Építészet, Design és Technológia Doktori Iskola (a továbbiakban: DI) minőségbiztosítási rendszere az ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) elvei értelmében a DI folyamatainak többségére kiterjed.

A DI minőségbiztosítási és fejlesztési folyamatai részben tervezettek; tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárásai – terv szinten – változó gyakoriságúak. A vezetési folyamatok és a minőségbiztosítási folyamatok között erős a kapcsolat, az oktatás-kutatás menedzsmentje részben megfelelő, iránya illeszkedik a DI stratégiájához.

A támogató – pénzügyi, gazdálkodási, informatikai – folyamatok, valamint az infrastruktúra jó háttérrel biztosít az oktatási és kutatási tevékenységhez.

Az akkreditációs javaslat az I.2 fejezetben – ESG-sztenderdenként – felsorolt fejlesztendő, javítandó területek száma és súlya alapján került kialakításra. Az ezeknek a pótlására tett intézkedéseket a MAB a következő akkreditációs eljárás során vizsgálni fogja.

A Bizottság javaslata: *az Építészet, Design és Technológia Doktori Iskola létesítése támogatható és öt évre akkreditálható.*

ESG-megfelelés értékelésén kívüli bizottsági észrevétel:

A MAB a doktori iskola akkreditáció során, az eljárás formai ellenőrzési szakaszában vizsgálja a jogszabályi megfelelést a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) releváns pontjait érintően, továbbá tartalmilag az ESG-sztenderdeknek való megfelelést értékeli. Az intézmény képzés kínálatának vizsgálatára sem az ESG-alapú, sem a rendeleti követelményeknek való megfelelés nem kell, hogy kitérjen.

A Bizottság aggályosnak tartja, hogy a DI PhD- és DLA-fokozat kiadását tervezi, amihez mindösszesen egy mesterszakot, a *műszaki képzési területre* besorolt *építész mesterképzést* jelölt meg (ld. Kormányrendelet 5. § [1] bekezdés b) pont). További kérdéseket vet fel, hogy a DI az önértékelésben bár jelezte, hogy új mesterképzéseket tervez indítani (amelyek a doktori képzésre további belépési pontokat jelentenének), ugyanakkor a felsoroltak egyike sem sorolható a *művészetek és művészetközvetítési képzési területhez* („a szintetizáló szándékot

a jövőben fokozni tudjuk az Óbudai Egyetem saját építőmérnöki, településtervezői, környezetmérnöki, könnyűipari képzésterületeken induló mesterképzéseire”).

Áttekintve az Óbudai Egyetem nyilvános működési engedélyét (iktatószám: FNYF/221-10/2023.; hivatkozási szám: OE-OF, 28, 2023.), az nem tartalmaz *művészetek és művészetközvetítés képzési területre* besorolt mesterképzést, így a létesítendő DI megfeleltethetősége nem igazolható a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) 16. § (2) bekezdésének, miszerint *“Doktori képzésre az a felsőoktatási intézmény szerezhethet jogosultságot, amelyben mesterképzés folyik az adott tudományterületen.”*. Ennek oka, hogy a *képzési terület* és a *tudományág* fogalomköröket a törvény maga nem felelteti meg egymásnak. A mesterképzési szakokat a jelenleg hatályos, a felsőoktatásban szerezhető képesítések jegyzékéről és az új képzések létesítéséről szóló 65/2021. (XII. 29.) ITM rendelet *képzési területekhez* rendeli, de nem rendeli sem *tudományterületekhez*, sem azon belül alábontva *tudományágakhoz*.

Az Nftv. 108. § 46. pontja tételesen rögzít nyolc *tudományterületet*, ugyanakkor az ezekhez tartozó *tudományágakat* jogszabály híján a MAB határozta meg¹. Mivel a törvény a *tudományágakba* sorolt doktori iskolák létesítésében a MAB-nak meghatározó szerepet adott, szükségképpen egy koherens, *ún. tudományágak vs. mesterképzési szakok* rendszert hozott létre, tartalmi megfeleltetés alapján. Ez a megfeleltetési feladatkör ugyanakkor megszűnt *A MAB akkreditációs elvárásai, szakmai bírálati szempontjai (ABSZ) doktori iskolák véleményezésében* című, 2018/10/VIII/3. sz. határozatával elfogadott dokumentum 2019. szeptember 1-jei hatályvesztésével. A dokumentum mellékletét képező *tudományágak vs. mesterképzési szakok* listája kizárólag tájékoztató (orientáló) és nem előíró célzattal továbbra is elérhető a felsőoktatási intézményeknek a MAB honlapján.

Összefoglalva: jelenleg nincs olyan jogszabály, ami felhatalmazást adna valamely szervezetnek, hogy ezt a tartalmi megfeleltetési tevékenységet elvégezze, így az Nftv. 16. § (2) bekezdésének való megfelelést sem a felsőoktatási intézmények, sem más nyilvántartó vagy külső értékelő szervezet nem tudja ellenőrizni.

A MAB által elvégzett szakértői tevékenység e konkrét esetben olyan létesítési folyamathoz kapcsolódik, amelynek törvényi feltételei – a rendelkezésre álló működési engedély alapján – igazolható módon nem állnak fenn.

¹ A 169/2000. (IX. 29.) Korm. rendelet az egyes tudományterületekhez tartozó tudományágak, valamint a művészeti ágak felsorolásáról 2007. március 22-én hatályát veszítette.

I.1. Főbb erősségek

A MAB fontos célja, hogy az akkreditációs eljárások során tapasztalt jó gyakorlatokra felhívja a doktori képzést folytató intézmények figyelmét. A Bizottság e célból összegyűjtötte azokat a gyakorlatokat, melyeket példaértékűnek talál, s melyekből más doktori iskolák is ötleteket meríthetnek.

- A karon működő YBL Háló tanácsadó és mediatori segítő szolgálat támogatja a doktoranduszokat is.
- A DI a külső partnerhálózatán keresztül gyakorlati lehetőségeket kíván biztosítani a doktoranduszok számára.
- A Kutatóműhely modul keretein belül az oktatók és témavezetők kötelező jelenléte és személyes szakmai perbeszédük ösztönzése a szakmai fejlesztésük és a DI képzéseinek minőségbiztosítása szempontjából példaértékű más intézmény számára.

I.2. Fejlesztendő területek

Az alábbi ESG-pontok tekintetében a Bizottság fejlesztendő területeket, hiányosságokat állapított meg.

ESG 1.1 A minőségbiztosítási politika területén:

- Szükséges az erőteljes és gyakori kommunikáció fenntartása az egyetemi és részben a kari minőségbiztosítási szervezetekkel az új minőségbiztosítási rendszer beindításának és működtetésének/fejlesztésének érdekében.
- Szükséges a Működési Szabályzatban a titkár és a titkárság feladatait szabályozni.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok területén:

- Szükséges szabályzati szinten pontosítani a “Kutatóműhely és projektmunka” képzési blokk esetében a következőket:
 - az egyes elvárt hallgatói aktivitások kreditértékét, illetve a teljesítés pontos elvárásrendszerének pontosítása;
 - a Kutatóműhely oktatói vezetésének kritériumai.

ESG 1.3 A hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés területén:

- *Egyetemi és DI szinten javítandó:* az ÓE Doktori és Habilitációs Szabályzata (EDHSZ) értelmében az egyéni felkészülőt kreditszerzési kötelezettség nem terheli, valamint esetében nem kötelező témavezető kijelölése. A DI Működési Szabályzata az egyéni felkészülőkre vonatkozóan rögzíti a disszertáció benyújtásának feltételeit (komplex

vizsga, a nyelvi és publikációs követelmények teljesítése, műhelyvita jegyzőkönyvének megléte). A Kormányrendelet alapján a doktori értekezés benyújtásának feltétele az abszolutórium megszerzése (14. § [2] bekezdés), így a Működési Szabályzat javítása is szükséges. Mivel az abszolutórium kiállításának feltétele (többek között) 240 kreditpont teljesítése, így a kreditszerzés alól az egyéni felkészülők sem mentesülhetnek. A témavezető kíséri figyelemmel és igazolja a szakmai haladást, támogatja a fokozatszerzésre való felkészülést, így egyéni felkészülők esetében is biztosítani kell a témavezető kijelölését.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzés odaítélése területén:

- A DI vizsgálja felül a két képzési ág (DLA és PhD) tervezett felvételi feltételeit. A DI szabályzati szinten nem tett különbséget a két képzési ág bemeneti követelményeiben, holott a tanterv, valamint a kimenet is metodikai és attitűdbeli különbségeket mutat.
- Az intézmény és/vagy a DI rögzítse szabályzati szinten, hogy az egyéni felkészülőkkel szemben milyen egzakt, objektív és transzparens értékelésre alkalmas tudományos/művészeti és szakmai bemeneti követelményeket támaszt.
- A DI rögzítse szabályzati szinten a felvételi bizottság összetételi szabályait. A Működési Szabályzat szerint a *“bizottság a működési szabályzatban meghatározottak alapján értékeli szóbeli beszámolókat”*, de ilyen szempontrendszer nem került rögzítésre, ezért ennek pótlása is a DI előtt álló feladat.
- *Egyetemi szinten* szükséges a Doktori és Habilitációs Szabályzat jogszabályi megfelelőségének vizsgálata és javítása. Kiemelten az alábbi szabályozási részek javítása indokolt:
 - a fokozatszerzési eljárási díjak rendszerét az Nftv-hez szükséges igazítania az egyetemnek (ld. 81. § és 83. § [1] bekezdés).
 - Az egyéni felkészülők esetében a hallgatói jogviszony létrejötte a komplex vizsga teljesítésével jön létre és nem azt megelőzően, a vizsgára történő jelentkezéssel. Az alábbi szabályzati hely javítandó: *„a komplex vizsga a kutatási és disszertációs szakasz első félévéhez tartozik.”*

ESG 1.5 Az oktatói feltételek biztosítása területén:

- Szükséges a törzstagok, témavezetők, oktatók egzakt kiválasztási és értékelési szempontjainak meghatározása és szabályzati szinten történő rögzítése.
- Szükséges a DI Működési Szabályzatában rögzíteni az oktatói, témakiírói, vagy témavezetői tevékenységhez elvárt tudományos vagy művészeti minősítés követelményét a PhD- és DLA-képzések függvényében tudományág specifikusan.

- Szükséges a külső témavezetők esetében a bemeneti/kiválasztási feltételek meghatározása, valamint ezek meglétének rendszeres, akár évenkénti, vagy kétévenkénti monitorozása.

ESG 1.7 Az információkezelés területén:

- Az adatgyűjtés, és részben az adatfeldolgozás folyamata átgondolt. Célszerű lenne a folyamat további lépéseit is hasonló logika és részletezettség mellett kidolgozni. Biztosítani kell a visszacsatolás elvének kiterjesztését a DI valamennyi működési folyamatára és belső érintettjére vonatkozóan. Ennek részeként ajánlott kidolgozni azokat a technikákat, amelyek alkalmazásával biztosítható az elégedettségmérések rendszeres elvégzése és az eredmények visszacsatolása mind a működési folyamatokba, mind pedig az érintettek számára.

ESG 1.8 Az információk nyilvánossága területén:

- A DI az alábbiakról nyújtson majd tájékoztatást a honlapján:
 - A DI Tanácsának névsora, beosztása – beleértve a doktorandusz érdekképviselői tagot;
 - a DIT döntéseiről, üléseinek időpontjáról,
 - ügyfélfogadási időről, fogadóórákról;
 - időszerűen tájékoztatást az elkészült tézisfüzetekről, disszertációkról (akár repozitóriumra mutató link formájában)
 - időszerűen információt, kimutatást a végzettekről és pályakövetésükről.
- A DI ügyeljen arra, hogy a felvételi felhívása informatív, egyértelmű és felhasználóbarát legyen (jelenleg csak a szabályzati helyeket idézi, nem minden részterületre kitérve). A felvételi felhívás tartalmi elemek közé mindenképp fontos felvenni az alábbiakat: jelentkezési időszak, felvenni tervezett létszám; a kooperatív doktori programra és egyéni felkészülőkre vonatkozó speciális felvételi követelmények, pontozási rendszer részletei.

II. Látogatóbizottsági értékelés

II.1. A doktori iskola általános helyzetképe

Az Óbudai Egyetemen az Építészet, Design és Technológia Doktori Iskola indítása 2024-től tervezett, magyar nyelven, művészetek és műszaki tudományok tudományterületeken működve. Ezekben belül a megjelölt tudományágak: építészmérnöki tudományok és építőművészet PhD- vagy DLA-fokozatokkal.

Az építészet területén a hazai doktori képzések között jelen van még a Pécsi Tudományegyetemen működő Breuer Marcell Doktori Iskola (szintén DLA és PhD fokozattípusokkal), illetve a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem két építészethez kötődő doktori képzése, mely a Csonka Pál Doktori Iskolában, illetve az Építőművészeti Doktori Iskolában folyik. Előbbi építészmérnöki (PhD), utóbbi építőművészeti (DLA) tudományágban bocsát ki végzeteket. Továbbá építőművészet tudományágban – mint ahogy iparművészet, multimédia-művészet és művészettudomány területeken is – PhD- vagy DLA-fokozatot ad a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Doktori Iskola, bölcsészettudományok és művészetek tudományterületre besorolt működéssel.

Az Óbudai Egyetemen jelenleg négy doktori iskola működik: informatikai tudományok, matematika- és számítástudományok tudományágban az Alkalmazott Informatikai és Alkalmazott Matematikai Doktori Iskola; anyagtudományok és technológiák tudományágban az Anyagtudományok és Technológiák Doktori Iskola; katonai műszaki tudományok tudományágban a Biztonságtudományi Doktori Iskola, illetve gazdálkodás- és szervezéstudományok tudományágban az Innováció Menedzsment Doktori Iskola. A létesítendő DI az építészmérnöki és építőművészeti tudományágak szempontjából új és elkülönül az intézmény többi doktori képzésétől.

Az intézmény doktori iskolái közvetlenül a rektor irányítása alá tartoznak. Tevékenységüket az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács (EDHT), illetve az Innováció Menedzsment Doktori Iskola kivételével a Műszaki és Természettudományági Doktori és Habilitációs Tanács (MTTDHT) felügyeli.

A DI képzése az intézmény építész mesterszakjára épül. A doktori.hu-n kutatási területként megadott címszavak: építéstudomány, építőművészet; tárgy- és környezetkultúra; klímatudatos és erőforráshatékony design; művészet- és építészettörténet; digitális intelligencia, parametrikus és AI alapú tervezés.

A két tudományterületre 10 törzstagot mutat be, akik egyúttal témakiírók is. A törzstagokon kívül még 17 témakiíró látható a doktori.hu oldalon.

II.2. A törzstagok tudományos és/vagy művészeti tevékenysége

A doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) számú kormányrendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) meghatározza a törzstagság kritériumait. A törzstagság egyik alapvető feltétele a 2. § (3) bekezdésének b) pontja értelmében, hogy törzstag az lehet, aki *„a doktori iskola tudományágában, illetve annak kutatási területén folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytat, amely tudományos tevékenység – ide nem értve a művészeti tevékenységet – a Magyar Tudományos Akadémiáról*

szóló 1994. évi XL. törvény 3. § (1) bekezdés o) pontjában meghatározott nemzeti tudományos bibliográfiai adatbázis (a továbbiakban: Adatbázis) alapján vizsgálandó”, és c) pontja értelmében, hogy „művészeti alkotásra épülő habilitáció esetén alkotásai országosan és nemzetközileg ismertek és elismertek, továbbá ezt mértékadó, nemzetközi művészeti fórumok pozitív visszhangja igazolja”.

Egyértelműen megállapítható, hogy az Építészet, Design és Technológia Doktori Iskola törzstagjai:

Csanád Gábor Mátyás egyetemi tanár, építőművészet;

Csontos Györgyi egyetemi tanár, építőművészet;

Ferencz Marcel egyetemi tanár, építőművészet;

Gall Anthony egyetemi tanár, építészmérnöki tudományok;

Ifj. Kistelegdi István egyetemi tanár, építészmérnöki tudományok;

Kiss Gyula egyetemi tanár, építészmérnöki tudományok;

Klein Rudolf egyetemi tanár, építészmérnöki tudományok;

Rohoska Csaba egyetemi docens, építőművészet;

Talamon Attila egyetemi docens, építészmérnöki tudományok

a Kormányrendelet 2. § (3) bekezdés b) és c) pontjában foglaltaknak megfelelően folyamatos, magas szintű tudományos és/vagy művészeti tevékenységet folytatnak.

Kisfaludy Márta egyetemi tanár, textiltervező művész, aki az intézménytől kapott tájékoztatás, valamint az ODT-adatbázisban rögzített adatok alapján az építőművészet tudományágat képviseli törzstagként. Az érintett törzstag iparművészet tudományágban szerzett fokozatot és habilitált, az MTMT-adatbázis szerint iparművészet és öltözképzés területén aktív. Kutatási területe a textilművészet, fenntartható textil anyagtechnológiák és a textilművészet enteriőrben történő alkalmazásával foglalkozik. Ez alapján csak periférikusan képviseli az építőművészet tudományágat; kutatási tevékenysége elsősorban az iparművészet tudományághoz sorolható. Az érintett törzstag nem felel meg a Kormányrendelet 2. § (2) bekezdésében foglaltaknak, miszerint a törzstag kutatási tevékenységét az adott, vagyis a DI által megjelölt tudományágban fejti ki. Megjegyzendő, hogy a DI további törzstagjai teljesítik a Kormányrendeletben rögzített összetételi feltételeket.

A DI vezetője Gall Anthony, egyetemi tanár, az Ybl Miklós Építéstudományi Kar dékánja. Az ODT-adatbázis alapján, a doktori képzéssel kapcsolatos munkájának megoszlása 60%-ban mutat az ÓE ÉDTDI felé (15% a PTE Breuer Marcell Doktori Iskola, 20% az ÓE Biztonságtudományi Doktori Iskola) amely arány növelése - DI-vezetőként különösen - megfontolásra javasolt.

Anthony Gall közleményeinek listája az MTMT-ben 95 tételt sorol fel, ebből 36 alkotás. Számottevő közlése jelent meg Koós Károly vonatkozásában.

A doktori.hu-n 10 legfontosabbnak felsorolt közleményei között egy francia nyelvű előadás és egy török nyelvű szaktanulmány is megjelenik. Megfontolandó a DI-ben képviselt tudományága - vagyis a műszaki tudományok tudományterületen belül az építészmérnöki tudományok tudományág - szempontjából relevánsabb tételek megjelölése a közlemények között. Az alkotásként figyelembe vehető felsorolt épületek nem mutatnak aktív közlési helyre, ennek pótlása javasolt. A 10 legfontosabb közlemény között megjelenik több magyar nyelvű közlés (monográfia, szaktanulmány, szakcikk), ezek körében javasolt a bővítés a nemzetközi tudományos szakcikkekkel.

II.3. Az ESG-kritériumok szerinti értékelés

Az egyes ESG-pontokat tárgyaló fejezetek végén a Bizottság által megfontolásra ajánlott javaslatok találhatóak. Mérlegelésüket a doktori iskolára bízta a Bizottság, teljesülésüket külön nem vizsgálja.

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

Sztenderd: *Az intézmények rendelkezzenek publikus és a stratégiai menedzsment részét képező minőségbiztosítási politikával. Ezt a belső érintettek [azaz a hallgatók, az oktatók és a nem oktató személyzet] dolgozzák ki és valósítsák meg, megfelelő struktúrák és folyamatok révén, a külső érintettek [felhasználók, munkaadók, partnerek] bevonásával.*

A DI minőségbiztosítási tevékenysége szervesen integrálódik az intézmény minőségügyi rendszerébe. A DI minőségbiztosítási rendszerének keretét az Óbudai Egyetem Szervezeti és Működési Rendje, Minőségügyi Szabályzata, az Óbudai Egyetem Doktori és Habilitációs Szabályzata (EDHSZ), a DI Működési Szabályzata, illetve az egyetemi szintű Doktori Képzés Minőségbiztosítási Terve jelöli ki. A DI 2023 decemberében írásban nyilatkozott arról, hogy csatlakozni kívánnak az egyetemi szintű egységes Doktori Képzés Minőségbiztosítási Tervhez.

Az egyetemi Minőségirányítási Bizottság az egyetemi minőségirányítási rendszer irányításáért és fejlesztéséért felelős testület. A doktori képzés az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács révén jelenik meg a bizottságban. Az EDHT elnöke a Minőségirányítási Bizottság tagja; a bizottság, és ezen belül is elsősorban a minőségirányításért felelős rektori megbízott támogatja szakmailag a doktori iskolák minőségbiztosítását. Ez a támogató szerep az interjúk alapján bizonyíthatóan létezik, erős.

A doktori képzéssel kapcsolatos minőségbiztosítási feladatokat az EDHSZ tartalmazza. E témakörben az EDHSZ 2023. június 1-jei hatállyal lényegesen módosult. A Bizottság az Oktatási Hivatal által megküldött 2024. június 27-i, 10. verziószámú szabályzatot vette az értékelés alapjául, ugyanakkor figyelembe vette az eljárás alatt hatályba lépett szabályzatot is (2023. szeptember 19. napjától hatályos, 11. verziószám). A felsorolt szabályzati verziókban már az EDHT határozza meg a minőségcélokat és indikátorokat, figyelembe véve az intézményi minőségcélokat és indikátorokat. Ezeken túlmenően a doktori iskolák saját minőségcélokat és indikátorokat is meghatározhatnak. Ezzel a lehetőséggel él a DI, rendelkezik tehát saját minőségcélokkal, indikátorokkal, és az indikátorok többsége esetében található célérték is. A célokhoz a DI feladatokat és felelősöket is rendelt. A minőségcélok meghatározásának módja, a külső és belső érintettek bevonása nem volt beazonosítható. Az elképzelések szerint a célok elérését az EDHT minden tanév utolsó ülésén ki fogja értékelni.

A minőségbiztosítási feladatokkal a Működési Szabályzat foglalkozik részletesebben. A 18. § (2) bekezdése alapján a DI minőségbiztosítási tevékenységeinek ellátásáért a DI-vezető a felelős, akinek munkáját a minőségügyi megbízott segíti, aki egyben a DI titkára. A DI-vezető felügyelete mellett az operatív munka a titkásra hárul, aki egyben a kapcsolatot is biztosítja az egyetemi és a DI szint között. Az interjúk elhangzottak alapján a feladatok ismertek. A várhatóan sokrétű és munkaigényes feladatok ellátásában a titkár egy titkársági szintű támogatást fog kapni. Célszerű lenne egyértelműen szabályozni a belső munkamegosztást a DI-vezető, a titkár és a titkárság tekintetében. A minőségbiztosítási feladatokban közvetlenül érintett oktatók részt vettek a 2023-ban lezajlott intézményakkreditációban is. Az ESG ismerete, a PDCA-ciklus iránti elkötelezettség mellett a tavalyi évi intézményakkreditáció és azt követően felhalmozott tapasztalatok hasznosítása beazonosítható volt az interjúk során.

A DI nem rendelkezik saját minőségbiztosítási tervvel. A jelenleg hatályos egyetemi szintű Doktori Képzés Minőségbiztosítási Terve 2023. október 13-i keltezésű. Az új rendszer teljeskörű kiépítése és bevezetése a látogatás időpontjáig még nem történt meg az intézményben sem. A rendszer legtöbb eleme azonban már ismert a DI vezetése, titkára, tőzrstagjai előtt. A DI által is bevezetni kívánt intézményi szintű rendszer működése tapasztalatok hiányában még nem ítéhető meg. A dokumentum törzsszövege, illetve annak mellékletei és az interjúk alapján egyértelműen megállapítható, hogy a rendszer ESG kompatibilis, alkalmas a minőségközpontú működés támogatására.

Ajánlások

- A DI vezetője egyben a gesztorkar dékánja is. Javasolt folyamatosan monitorozni a DI-vezető és a titkár terhelését, javasolt munkaszervezési megoldásokat kidolgozni a terhelés csökkentése érdekében.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Sztenderdek: *Az intézmények rendelkezzenek folyamatokkal képzési programjaik kialakítására és jóváhagyására. A képzési programokat úgy kell kialakítani, hogy elérjék kitűzött céljaikat, beleértve az elvárt tanulási eredményeket. A program révén megszerezhető képésítés legyen világosan meghatározott és közölt, utalással a nemzeti képesítési keretrendszer megfelelő szintjére, s ennek révén az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerére.*

Az intézmények folyamatosan kísérik figyelemmel és rendszeres időközönként tekintsék át képzési programjaikat, biztosítandó, hogy azok elérjék kitűzött céljaikat, illetve megfeleljenek a hallgatók és a társadalom igényeinek. Ezen értékelések eredményezzék a programok folyamatos javulását. Az ennek folytán tervezett vagy megtett intézkedéseket minden érdekelt felé közölni kell.

Az interjúk alapján a DI a létesítési dokumentumban meghatározott missziója és képzési célja szoros összhangban van az egyetem által meghatározott intézményi szintű stratégiai célokkal. Az egyetem rektorának közlése alapján az egyetemi modellváltást megelőzően készült, de még érvényben lévő intézményfejlesztési tervének felülvizsgálata jelenleg folyamatban van, a DI célkitűzéseinek meghatározása ezzel a folyamattal összehangolva történtek.

A DI megnevezése: Építészet, Design és Technológia Doktori Iskola, illetve a képzés jellege, melyet a „*határvonalak feloldására való törekvés*” határoz meg, összhangban van az egyetem stratégiai célkitűzéseivel a multi- és interdiszciplináris megközelítés erősítésével. Ugyanakkor mind a DLA-, mind a PhD-program az építészet szakmai területét fedik le, különböző tudományági megközelítéssel. Javasolt a jövőben megfontolni további doktori programok indítását a design és technológia területen, melyek nemcsak az építészetben belül a képzési terv egyes moduljaiban, hanem a DI programkínálatában, képzési program szinten is megjelenítik a multi- és interdiszciplinaritást.

A létesítési dokumentációban meghatározott képzési cél: „*Olyan magasan képzett szakemberek felkészítése a tudományos, illetve művészeti doktori fokozat megszerzésére, [...] akik a kreatívipari szakmát megújítani képesek, [...]*” (1. ÉDT DI adatai) pontosításra szorul. A kreatívipar egy számos diszciplinát átfogó ágazat, szakmaként történő definiálása félrevezető.

Az Építészettudomány PhD és Építőművészet DLA programok egymásra építő, szinergikus összekapcsolása a nemzetközi “PhD in Practice” típusú doktori képzések korszerű, integrált szemléletét követi. A két program közötti kapcsolódási pontok, illetve szétváló tanulmányi modulok struktúrája a képzési tervben pontosan definiált. A két program közös Kutatóműhely modulja újszerűen biztosít rugalmas keretet a két tudományág párbeszédére.

A képzési struktúrát és a kreditekben meghatározott hallgatói terhelést a Képzési Terv mintatanterve tartalmazza. A Kutatóműhely modul esetében nem tisztázott a teljesítés elvárásrendszere „*a Kutatási téma pontosítása, témák összekapcsolása és megvitatása,*

projekteken való részvétel, beszámolók” változatos aktivitások tükrében. Ennek pontosítása mindenképp fontos a jövőben, a képzési tapasztalatok alapján.

A hallgatók tanulmányi előrehaladásának követelményeit a DI Működési Szabályzata, valamint a Doktori Képzés Minőségbiztosítási Terve határozza meg.

A DI létesítési dokumentációja, köztük a képzési tervek kialakítása a hallgatók és más intézményen belüli és külső érintettek széles körű bevonásával történt, és formális eljárásban került jóváhagyásra. Az önértékelés, a minőségbiztosítási terv és az interjúk alapján a képzési programok éves rendszerességgel, változatos eszközök alkalmazásával kerülnek értékelésre és felülvizsgálatra, mely biztosítja a képzési tartalmak naprakészen tartását.

A DI kiemelten kezeli a munkaerőpiac elvárásainak integrálását a képzésbe és kutatásba, ehhez széles ipari és intézményi kapcsolatrendszer bevonását tervezi mind hazai, mind nemzetközi szinten. Az iskola a külső partnerhálózatán keresztül gyakorlati lehetőségeket is kíván biztosítani a doktoranduszok számára, mely más felsőoktatási intézmény számára is jó gyakorlatnak tekinthető. Az ismertetett partnerjegyzék, illetve az együttműködési szándéknyilatkozatok alapján a bevonásra szánt hazai és nemzetközi partnerek dominánsan az építészmérnökség, építéstudomány területét képviselik. Javasolt a jövőben a partnerhálózat bővítése a design és technológia területeinek képviselőivel.

A képzési terv megfelelő módon határozza meg a tanulmányi/oktatási/kutatási/ disszertáció írásért járó kreditek arányát. A DI megfelelő kurzusválasztékot biztosít a hallgatói igények kielégítésére, a módszertani kurzusok jól támogatják a hallgatók kutatási és oktatási tevékenységét. Ugyanakkor a design és művészet orientált kurzusok aránya a célkitűzések tükrében alacsony, ezt a jövőben javasolt bővíteni.

Ajánlások

- A Képzési Tervben fontos lenne egyértelműen jelölni az oktatási tevékenység kötelező jellegét, valamint a kreditkiosztásnál jelölni a minimum/maximum értékeket. Jelenleg össze kell nézni a Működési Szabályzattal, hogy teljes képet kapjon az érdeklődő a kreditekről.
- A DI képzési céljainak meghatározásánál javasolt pontosítani a „kreatívipari szakma” megfogalmazást „kreatívipari szakmákra”.
- Javasolt bővíteni a design és művészet orientált kurzuskínálatot a DI célkitűzéseinek megfelelően.
- A DI jövőbeli fejlesztése során javasolt bővíteni a hazai és nemzetközi partnereinek körét a design és technológia területek képviselőivel a multidiszciplinaritás erősítése céljából.
- A DI jövőbeli fejlesztése során javasolt megfontolni a design és technológiai területeket is lefedő önálló képzési programok létrehozását a multidiszciplinaritás erősítése érdekében (ez feltehetően tudományos bővítést is jelenthet majd).

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

Sztenderd: *Az intézmények biztosítják képzési programjaik olyan megvalósítását, amely aktív szerepre ösztönzi a hallgatókat a tanulási folyamat létrehozásában. A hallgatók értékelése tükrözza ezt a megközelítést.*

Az intézményi szintű Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése (OMHV) kérdőívek kiértékelésében való részvételén túl a Doktorandusz Önkormányzat (DÖK) önállóan is végez felméréseket a doktoranduszok körében, elsősorban az elégedettség témakörében, amelynek eredményeit becsatornázzák a doktori iskolák vezetése számára a különböző bizottságokba és tanácsokba a tanácskozási joggal delegált érdekképviselőkön keresztül. A felmérések eredményét elérhetővé teszik a doktoranduszok számára is. Az OMHV eredményeinek kiértékelését az intézetigazgatók végzik, amelyekbe a DÖK betekintési jogosultsággal rendelkezik, ezáltal is biztosított a hallgatói visszacsatolás. A DI a témavezetői tevékenység monitorozására is törekszik kérdőív formájában.

A kari (YBL Háló és patronáló tanári rendszer) és a különböző egyetemi bizottságokon, valamint a DÖK által is biztosított a doktoranduszok panaszkezelése, személyes és online formában is, az anonimitás megőrzése mellett.

A Kutatóműhely tantárgy biztosítja a doktoranduszok és a témavezetők közti szervezett és strukturált együttműködési kereteket, valamint a rugalmas tanulási útvonalat (a doktori programhoz tartozó egyéni kutatási terv mellett), ugyanakkor mivel ez egy előadás és egyben gyakorlat típusú tantárgy, teljesítési követelményei pontosításra szorulnak (jelenleg félévközi jegyként került meghatározásra). A hallgatói kutatások előrehaladásának szabályozott utókövetését további meghatározott tantárgyak is biztosítják.

A komplex vizsgán elégtelen teljesítményt nyújtó doktoranduszoknak (a jogszabályhoz igazodva) biztosított a lehetőség a vizsga javítására, a témavezetőnek pedig fel kell vezetnie a doktorandusz munkájához kapcsolódóan vezetett kutatási naplóba a javaslatait.

A témavezető-doktorandusz arány a túlterhelés elkerülése végett szabályozva van, egy témavezetőnek egyidőben maximum hat témavezetettje lehet, az interjúkon elhangzottak alapján a gyakorlatban jellemzően négy doktorandusszal foglalkozik egy témavezető. A témavezető- és témaváltás a DIT diszkrecionális hatásköre, ugyanakkor nincsenek a szabályozó dokumentumokban rögzítve a döntések szempontjai, amely pótlásra szorul.

A doktoranduszok által végzett oktatási tevékenység szerződéses keretek között szabályozott és kreditértékkel ellentételezett. Az oktatásmódszertani, pedagógiai felkészítés beépítésre került a minden félévben kötelező módszertani ismeretek tárgyba.

Ajánlások

- A témavezetői munka értékelésére szolgáló kérdőívek feldolgozását javasoljuk a DIT-titkár hatáskörében tartani, abba pusztán véleményezési jogkörrel bevonni a DÖK által a DI Tanácsába delegált érdekképviselőt.
- Javasolt a tantárgyi tematikák átvizsgálása és a tantárgytípushoz illeszkedő számonkérési módok kijelölése (ld. Kutatóműhelyhez fűzött észrevétel).
- Javasolt a DIT diszkrecionális hatáskörének meghatározott döntési szempontokkal való pontosítása a kutatási témakörök és témavezetők váltását illetően.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése

Sztenderd: *Az intézmények következetesen alkalmazzák a teljes hallgatói életciklust lefedő, előzetesen meghatározott és közzétett szabályzataikat, például a hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése tekintetében.*

A jelentkezési és felvételi követelmények részletszabályai rögzítettek, ugyanakkor a nyilvános felhívás hiányos (ld. ESG 1.8-as fejezet). A DI szabályzatilag nem tesz különbséget a két képzési ágra felvételizők bemeneti követelményeiben, holott a tanterv, valamint a kimenet is metodikai és attitűdbeli különbségeket mutat. Ez a DI részéről mindenképp átgondolandó a következetes tehetséggondozás érdekében. Az online interjúk során többször elhangzott, hogy a DLA- és a PhD-ágak között folyamatos átjárhatóságot terveznek biztosítani, amely a résztvevő hallgatóknak jelentős többletmunkát, feltételezhető duplumokat eredményezhet.

Az EDHSZ értelmében az egyéni felkészülőket nem terheli kreditszerzési kötelezettség (ezt megerősíti a DI Működési Szabályzata is), valamint esetükben opcionális a témavezető kijelölése. Ezt a gyakorlatot intézményi és DI szinten is mindenképp felül kell vizsgálni, mivel az abszolutórium kiállításának feltétele (többek között) 240 kreditpont teljesítése, így a kreditszerzés alól az egyéni felkészülők sem mentesülhetnek. A témavezető kíséri figyelemmel és igazolja a szakmai haladást, támogatja a fokozatszerzésre való felkészülést, így egyéni felkészülők esetében is biztosítani kell a témavezető kijelölését.

A képzésben részt vevő hallgatók előrehaladásának monitoringja tervezett, felépített. A féléves beszámolók értékelését végző Bizottságot a DIT jelöli ki, ugyanakkor a Bizottság összetételi szabályai szabályzati szinten nem tisztázottak. Az interjúk alapján 3 fős létszámot és jegyző kijelölését tervezik, a tagok törzstagok és témavezetők lehetnek. A Működési Szabályzat szerint a *“bizottság a működési szabályzatban meghatározottak alapján értékeli szóbeli beszámolókat”*, de ilyen szempontrendszer nem került rögzítésre, ezért ennek pótlása a DI előtt álló feladat.

A hallgatók graduális képzésben kifejtett oktatási tevékenységére vonatkozóan a tervezett elvárás rendelkezésre áll (a kredithatárok tisztázásáról az ESG 1.2 és 1.9 fejezet alatt írt a Bizottság).

A fokozatszerzéshez szükséges publikációs minimum követelményeket és a pontszámítás rendszerét, valamint a megjelenések kreditértékeit a DI Működési Szabályzata (4. sz. melléklet) részletesen rögzíti. Mindkét doktori program esetén 75 kredit összegyűjtése szükséges a szabályzatban ismertetett követelményekből. A DLA-program esetében a fokozatszerzési követelmény kiegészül mestermű benyújtásával, amit megjelent közleményekkel szükséges igazolni, továbbá a *“közlemények listáját, a figyelembe vehető folyóiratok, konferenciák körét a Doktori Iskola Tanácsa a doktorjelölt témájának megfelelően egyedileg szabályozhatja”, “a minimális publikációs követelmények teljesítésénél a tudományos és alkotói publikációkat összegezve lehet figyelembe venni”*. Az idézett szabályzati rész kevésbé teszi lehetővé a kutatási/alkotói előmenetel tervezését, valamint a teljesítmény objektív és transzparens értékelését, szemben a PhD-programmal. A DI által megfogalmazott követelményrendszer mindazonáltal nem tér el jelentősen a szokásos gyakorlattól.

A nemzetközi mobilitás során szerzett eredmények beszámítása jól felépített, megoldott.

Ajánlások

- Intézményi szinten érdemes megvizsgálni a kötelező plágiumellenőrzés bevezetését a fokozatszerzési eljárásban, és szükség esetén szabályzatban rögzíteni azt.
- A képzési időszak a szabályozás szerint ‘képzési és kutatási’, illetve ‘kutatási és disszertációs’ szakasz, javasolt kibontani ennek összefüggését a helyhez kötött oktatási jellegű munkavégzéssel, illetve a ‘védés előtti szemeszter’ fogalmát is, mely tantervi szinten nem evidenciája a doktorjelölti státusznak.

ESG 1.5 Oktatók

Sztenderd: *Az intézmények biztosítsák, hogy oktatóik megfelelő kompetenciával rendelkezzenek. Alkalmazzanak méltányos és átlátható eljárásokat oktatóik toborzására és továbbképzésére.*

Az önértékelés II.1. melléklete szerinti törzstag lista, valamint a létesítési dokumentációban szereplő oktatói és témavezetői szakmai önéletrajzok és a tudományos-alkotói munkásság bemutatása alapján a DI képzéseibe bevonni kívánt oktatók, témavezetők és témakiírók száma, a szakmai követelményeknek való megfelelésük, illetve szakmai tevékenységük relevanciája és színvonala megfelel a jogszabályokban, illetve a DI Működési Szabályzatában rögzítetteknek.

Az ÓE képzési portfóliója jelenleg műszaki és tudományos fókuszú, oktatói és kutatói állománya is dominánsan tudományos minősítéssel rendelkezik. Művészeti alap- és

mesterképzés hiányában a DLA-képzés tekintetében kiemelt feladatot jelent a művészeti minősítéssel rendelkező oktatói és témavezetői utánpótlás biztosítása közép- és hosszútávon.

Az oktatók és témavezetők a DI képzési programjaiba történő bevonására az önértékelési dokumentum egy felülről vezérelt folyamatot határoz meg: *„Az oktatók, témakiírók és témavezetők kiválasztása elsősorban a kutatási területeik és publikációs tevékenységük alapján történik.”* Az interjúk alapján azonban megállapítást nyert, hogy lehetőség van arra is, hogy az egyetem bármely oktatója vagy kutatója maga kezdeményezze a képzéshez való csatlakozást, melyet a DIT jogosult jóváhagyni. A DI Működési Szabályzata nem rendelkezik a folyamatról, ezért javasolt volna annak rögzítése.

A témavezetőkkel, társtémavezetőkkel és témakiírókkal kapcsolatos elvárásokat a DI nagyvonalúan fogalmazza meg, amely pontosításra szorul. A DI Működési Szabályzatának 6. § 1-3. bekezdésében a DI a Kormányrendelet alapján meghatározza, hogy a doktori képzésben résztvevő oktatónak, témakiírónak, illetve témavezetőnek művészeti vagy tudományos fokozattal kell rendelkeznie. Ugyanakkor a szabályzat nem egyértelmű abban, hogy a DLA-képzésben művészeti, a PhD-képzésben tudományos fokozat-e a követelmény. A társtémavezető esetében sem egyértelmű a művészeti vagy tudományos fokozat követelménye a képzési ág tükrében. Továbbá nem kidolgozott a bevonni tervezett külsős témavezetők értékelése, illetve a velük szemben támasztott elvárások meghatározása.

Az ÓE EDHSZ 12. §-a csak a tudományos minősítést határozza meg követelménynek, a művészetit nem, így a szabályozó dokumentumok pontosításra és harmonizációra szorulnak. A bevonni tervezett külsős témavezetőkkel szemben támasztott elvárások szintén tisztázatlanok.

Az önértékelés és az interjúk alapján az oktatók módszertani fejlesztését az YBL Háló biztosítja. A DI számára a jövőben kiemelt feladatot jelent, hogy a DLA-képzés oktatói és témavezetői művészetspecifikus módszertani fejlesztést kapjanak az alapvetően műszaki tudományos módszertani képzésre fókuszáló központtól.

A hallgatók és oktatók/témavezetők konferencialátogatásának, nemzetközi tagságának és egyéb tudományos hálózatosodási tevékenységének adminisztratív és anyagi támogatását a DI pályázati forrásból kívánja biztosítani.

Az oktatók és témavezetők hallgatói értékelése során az iskola eleinte alacsony hallgatói létszámából adódóan az anonimitás sérülhet. A DI kiemelt feladata biztosítani a hallgatói anonimitás elvét.

A DI kiemelt célként fogalmazza meg a tudományterületek határvonalainak elmosását, illetve az interdiszciplináris párbeszéd ösztönzését. Az interjúk alapján a Kutatóműhely modul keretein belül minden oktatónak és témavezetőnek kötelező az egyidejű jelenlét adott

időpontban, heti rendszerességgel, ezzel biztosítva a magas szintű interdiszciplináris dialógust az oktatók és témavezetők között. Ez a tervzet, mely az oktatók és témavezetők szakmai fejlesztését célozza meg minőségbiztosítás szempontjából, példaértékű más intézmény számára is.

Az ÓE EDHSZ 12. § (4) szabályozza a témavezetői terhelést, így egy témavezetőnek egy időben legfeljebb hat doktorandusza lehet, ahol a társtémavezetést is 100%-ban veszik figyelembe. A DI-ben történő oktatás, a témavezetés, a DIT részvétel és a DI-ben végzett adminisztratív munka is beleszámít az egyetemi óraszám nyilvántartásába, amit a Neptun rendszeren keresztül regisztrálnak, ezáltal biztosítva a terhelés nyomon követését.

Az oktatók és témakiírók MTMT₂-re felkerült publikációiról a DI titkára évente kimutatást és írásos beszámolót készít, amit a DIT tagjaival és a témakiírókkal megoszt.

Ajánlások

- Javasolt szabályzati szinten rögzíteni, milyen folyamatban kezdeményezhetik az egyetem oktató, kutató munkatársai a DI képzési programjaihoz oktatóként, témakiíróként vagy témavezetőként történő csatlakozásukat.
- Javasolt az ÓE oktatói állomány folyamatos monitorozása a művészeti minősítettség szempontjából, a DLA törzstag, oktatói és témavezetői körének hosszútávú utánpótlás biztosítása miatt, és ezt az egyetem stratégiai HR tevékenységeivel összehangolni.
- Javasolt egyeztetéseket folytatni az YBL Háló képviselőivel, hogy módszertani képzési kínálatukat bővítsék művészetspecifikus oktatói fejlesztő programokkal.
- Javasolt kiemelt figyelmet fordítani arra, hogy az oktatók hallgatói minősítésének folyamatában az eleinte kis hallgatói létszám ellenére a válaszadók anonimitása biztosított legyen.
- A Működési Szabályzatban javasolt áttekinteni a Kormányrendeletre történő hivatkozásokat, mivel azok többször helytelenül szerepelnek.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Sztenderd: *Az intézmények megfelelő finanszírozási forrásokkal rendelkezzenek a tanulási és tanítási tevékenységekhez, valamint biztosítsanak adekvát és könnyen hozzáférhető tanulástámogató feltételeket és hallgatói szolgáltatásokat.*

Jó gyakorlatként azonosítható, hogy a doktoranduszok számára folyamatos, az oktatói-hallgatói igényfelmérések és használati-statisztikai elemzések alapján bővülő adatbázis-hozzáféréseket és tanuláshoz szükséges infrastruktúrát (tanulótermek) biztosít az ÓE Egyetemi Könyvtár. Az MTMT adminisztrációban a könyvtár munkatársai az oktatóknak és a hallgatóknak egyaránt segítséget nyújtanak. Az Open Access lehetőségek mindenki számára

elérhetőek a könyvtár honlapján. Az YBL Hálón keresztül oktatásmódszertani, míg az Egyetemi Kutató és Innovációs Központ által a szellemi tulajdonnal kapcsolatos képzések érhetőek el a doktoranduszok részére, szervezett és koordinált keretek között.

Az egyetemi infrastrukturális háttér biztosított, a laborok megfelelően felszereltek, melyeket a doktoranduszok a témavezetőkön keresztül érhetnek el. A laborok fejlesztését a doktori iskolák fejlesztési tervei szerint, a laborvezetőkkel való egyeztetések alapján hajtják végre. Kiemelendő az egyetem által tervezés alatt álló zsámbéki Science Park, ahol további laborkapacitás jön majd létre a doktoranduszok részére.

A DI koncepciójában nagy hangsúllyal szerepel az ipari és innovációs ökoszisztémával való szoros együttműködés. A doktoranduszok bevonása az ipari és innovációs együttműködésekbe koordinált módon, szerződéses keretek között biztosított az Egyetemi Kutató és Innovációs Központ, valamint a doktori iskolák által.

A DÖK és a gesztor kar önállóan, valamint az egyetemmel együttműködésben is szervez konferenciákat, melyek lehetőséget biztosítanak a doktoranduszok részére tudományos eredményeik ismertetésére.

A kollégiumi elhelyezés lehetősége, valamint azon belül a tanulási-kutatási (csendes és hangos egyaránt) tevékenységet lehetővé tevő helyiségek biztosítottak a doktoranduszok részére. Ahogy az interjúkon megtudhatta a Bizottság, a kari infrastrukturális fejlesztési tervekben szerepel egy dedikált doktoranduszi tér kialakítása is.

A Hallgatói Közösségi Központ által biztosított a tanulási-, kutatási és oktatási tevékenység operatív támogatása, ahol a doktoranduszoknak lehetőségük van nyomtatásra és további szolgáltatások igénybevételére, pl. tájékoztatást kaphatnak az intézményi és intézményen kívüli ösztöndíj lehetőségekről. Az egyetem fejlesztési terveiben szerepel egy intézményesített alumni rendszer létrehozása és működtetése, amely még megvalósítandó feladat.

A tanulmányi ügyintézés közel száz elérhető online kérvénnyel jelentősen digitalizált a Neptun Egységes Tanulmányi Rendszerben. A doktori iskolák tanulmányi ügyintézését az Oktatási Főigazgatóság végzi, ugyanakkor a DI ügyeivel a DI titkára és egy külön adminisztrátor foglalkozni.

Ajánlások

- Javasolt a laborfoglalás intézményesített eljárásának kidolgozása, amely által a doktoranduszok önállóan is jogosultak lehetnek hozzáférni a laborkapacitásokhoz.

ESG 1.7 Információkezelés

Sztenderd: *Az intézmények gyűjtsenek, elemezzenek és használjanak releváns információkat képzési programjaik és egyéb tevékenységeik irányítására.*

A DI az egyetemi szintű egységes Doktori Képzés Minőségbiztosítási Tervet kívánja alkalmazni. A jelenleg hatályos egyetemi szintű Doktori Képzés Minőségbiztosítási Terve 2023. október 13-i keltezésű. A Minőségbiztosítási Terv tételesen meghatározza az alapvető információforrásokat, illetve egyértelművé teszi az adatgyűjtés koordinációjával kapcsolatos személyi kérdéseket. Az új rendszer teljeskörű kiépítése és bevezetése a látogatás időpontjáig még nem történt meg. Sikeres bevezetés esetén a Minőségbiztosítási Terv 8. mellékletében található évenkénti teljesítményértékeléshez kapcsolódó szempontrendszer jó gyakorlatként is funkcionálhat.

A DI rendelkezik saját minőségcélokkal és indikátorokkal. Az indikátorok mérhető, többségükhöz célérték is tartozik.

A Minőségbiztosítási Terv a témavezetői munka doktoranduszi véleményezése mellett tartalmazza az OMHV-kérdőívet is. Nem foglalkozik azonban a kérdőívek feldolgozásával, az eredmények közzétételével, a visszacsatolással. Ettől függetlenül az interjúk során egyértelműen kiderült, hogy a gesztor kar alap- és mesterszakjain alkalmazott OMHV eredményeiről az érintett oktatók és szervezeti egység vezetők visszacsatolást kapnak. A DI, a kérdőíves megkerdezés mellett, fókuszcsoportos interjúban is gondolkodik. Ennek részletei azonban még nem tisztázottak.

A hallgatói vélemények és a hallgatói előrehaladás megismerésének eszköze a Kutatóműhely kurzus és oktatásszervezési oldalról a „doktori szerda”. A Kutatóműhely előzményei azok az alap- és mesterképzési szakokon alkalmazott stúdiómunkák, ahol alkotó módon lehet megismerni és értékelni a hallgatói munkákat. Az önértékelésben leírtak, és az interjúkon elhangzottak alapján ez a megoldás jó gyakorlat is lehet.

A törzstagokkal és témavezetőkkel szembeni elvárásokat a DI nagyvonalúan fogalmazta meg. Szabályzati szinten nem kidolgozott a bevinni tervezett külsős témavezetők értékelése, eredményességének mérése, illetve a velük szemben támasztott elvárások.

A doktoranduszok, illetve az oktató/kutató munkatársak elégedettségét és véleményét a DI évente tervezi kikérni a DI működésével kapcsolatban. Szintén éves gyakorisággal tervezi a DI kikérni az együttműködő partnerek, kutatásban résztvevők, finanszírozók véleményét.

A DI a végzettek pályakövetése és kapcsolattartás céljából Alumni Klub kialakítását tervezi.

Ajánlások

- Az önértékelés szerint *"A kérdőívek feldolgozását a DI titkár koordinálásával a DÖK ÉDT-DI doktoranduszi képviselője végzi, aki az eredményeket továbbítja a DI vezető felé."*. Ehhez

kapcsolódóan javasolt tisztázni – az új Minőségbiztosítási Tervet figyelembe véve – hogy az ismertetett kérdőívek feldolgozási feladatai hogyan oszlanak el a DI-n belül, valamint javasolt átgondolni az érdekképviselő ilyen feladatokkal történő kiemelt terhelését.

- Javasolt a Minőségbiztosítási Tervben az alapvető teljesítménymutatók, illetve azok számszerűsítésének, gyűjtésének konkretizálása.
- Javasolt egyértelműsíteni, hogy az adatgyűjtés mikor történjen kérdőíves formában, és mikor fókuszcsoportos interjú formájában. Javasolt egy módszertani útmutató és kérdéssor összeállítása a fókuszcsoportos interjúk lebonyolításához.
- Javasolt a külső érintettek intenzívebb bevonása a DI információkezelési folyamataiba.

ESG 1.8 Nyilvános információk

Sztenderd: *Az intézmények teyenek közzé világos, pontos, objektív, naprakész és könnyen hozzáférhető információkat tevékenységükről, benne képzési programjaikról.*

A DI két különböző honlaptervezettel rendelkezik. Az egyik az ÓE működő doktori iskolai esetében használt arculathoz igazodik, a másik az Ybl Miklós Építéstudományi Kar honlapján kapott helyet. Az interjúk alapján a központilag szabályozott honlaptervezet lesz a nyilvános felület, míg a kari alhonlapot megszüntetik.

A DI honlapjának tartalmi követelményeiről a DI Működési Szabályzata 7. §-a rendelkezik, de a dokumentum további pontjain is utal egyéb tájékoztatási kötelezettségekre. A dokumentum alapján a honlap karbantartása, tisztítása a DI titkár folyamatos feladata, azonban az önértékelés alapján a kari honlapfelelős rendelkezik szerkesztési jogkörrel, míg az interjúk alapján a DI adminisztrátora fogja kezelni a feltöltéseket. Ezt szabályzati szinten érdemes kitesztázni.

A DI honlapja felépítése szempontjából egyszerű és átlátható: összesen öt legördülő menüpontba csoportosítva ad tájékoztatást az érdeklődőknek (Doktori Iskola, Jelentkezőknek, Hallgatóknak, Dokumentumok, Publikációs lehetőségek), a főoldalon pedig az DI-hez kapcsolódó hírek kaptak helyet. A DI törzstagjai mellett bemutatásra kerülnek a DI oktatói, témakiírói is.

Részletes felvételi tájékoztató még nem érhető el, a menüpont alatt jelenleg az EDHSZ tartalmi kivonata szerepel.

A tantárgyleírások/tematikák összefűzött pdf-ben, egységes sablont követve kerültek előkészítésre. A dokumentum elérhető mind a DI honlapján, mind a Neptun tanulmányi rendszerben.

A funkció és működés transzparenciáját biztosítaná, ha a működés megkezdését követően, nyilvánosan elérhető lenne a DIT összetétele, üléseinek időpontjai, valamint határozatai.

Az együttműködési megállapodásokat a honlap nem mutatja be, az ODT-adatbázisban ugyanakkor elérhetők.

Ajánlások

- A DI szabályzati szinten pontosítsa, hogy kinek a feladat- és hatásköre a honlap szerkesztése, tartalmi karbantartása.
- A DI jelezze a honlapján, hogy az együttműködési megállapodásait az ODT-adatbázisban érhetik el az érdeklődők.
- Javasolt az elkészült disszertációknak majd kiemelt helyet szentelni a DI honlapján, akár a könyvtárra, repozitóriumra mutató link formájában.
- Javasolt a honlap további tartalmi bővítése, pl. ösztöndíj és érdekképviselési lehetőségek bemutatása (EDÖK), képzéshez kapcsolódó kutatócsoportok, laborok elérhetősége.

ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás

Sztenderd: *Az intézményeket rendszeres időközönként külső minőségbiztosítás alá kell vetni az ESG szerint.*

A DI létesítése folyamatban, a MAB-ot kérte fel külső minőségbiztosítási eljárás lefolytatására.

III. Látogató Bizottság

A Bizottságot a MAB Testülete nevezte ki 2023. december 15-i ülésén, és a következő tagokból áll:

Elnök: Medvegy Gabriella egyetemi tanár, Pécsi Tudományegyetem

Tagok:

Barcza Dániel egyetemi docens, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem

Dányi Beatrix szakreferens, MAB Titkárság

Fodor Márk Joszipoics doktorandusz, Nemzeti Közszerződési Egyetem, a DOSZ delegáltja

Musinszki Zoltán egyetemi docens, minőségbiztosítási szakértő, Miskolci Egyetem

Az eljárásban részt vett Csonka Diána, a MAB Titkárság akkreditációs ügyvivője.

Online interjúk időpontja: 2024. március 5.

IV. Mellékletek

IV.1. Feladatmeghatározás

Az Oktatási Hivatal FNYF/1450-3/2023 sz. végzésében a MAB-ot szakértőként rendelte ki az Óbudai Egyetemen létesítendő Építészet, Design és Technológia (D258) Doktori Iskola ügyében.

A MAB az Nftv. 71/B. § d) pontja és a Kormányrendelet 6. § (3) bekezdése alapján új doktori iskolák létesítése esetén, az Oktatási Hivatal felkérésére szakértői véleményt készít a nyilvántartásba vételi eljárás során.

Az értékelés alapja az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosítási irányelvei és sztenderdjei (ESG), célja a létesítendő doktori iskola fejlesztéséhez történő szakmai segítségnyújtás.

Az akkreditációs eljárás célja megvizsgálni, hogy a doktori iskola az ESG szerint tervezi és fogja folytatni tevékenységét, minőségbiztosítási rendszere folyamatosan nyomon követi, értékeli majd a sztenderdeknek való megfelelést, és aktívan közreműködik az értékelés eredményei alapján a megvalósítást segítő intézkedések, folyamatok kidolgozásában.

IV.2 Akkreditációs interjúk menetrendje

Időpont	Panel	Beosztás	Név
9:00-9:45	Stratégiai tervezés (intézményi szintű tudományos stratégia, minőségbiztosítás)	rektor	Prof. Dr. Kovács Levente
		tudományos rektorhelyettes (a doktori képzésért felelős)	Prof. Dr. Gulácsi László
		ipari és üzleti kapcsolatokért felelős rektorhelyettes	Prof. Dr. Felde Imre
		Ybl Miklós Építéstudományi Kar - dékán	Prof. Dr. Gall Anthony John (DI-vezető)
		Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar, dékán	Dr. habil. Koltai László
		Műszaki - és Természettudományterületi Doktori és Habilitációs Tanács (MTTDHT), elnök	Prof. Dr. Tar József
9:45-10:30	Minőségbiztosítás	rektori minőségügyi megbízott	Miskolciné Dr. Mikáczó Andrea
		ÓE Minőségirányítási Bizottság elnök, általános rektorhelyettes	Prof. Dr. Molnár András

Időpont	Panel	Beosztás	Név
		Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács, elnök	Dr. Várkonyiné Prof. Dr. Kóczy Annamária
		Ybl Miklós Építéstudományi Kar - minőségügyi megbízott	Dr. Mészáros Gergely
		Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar - minőségügyi megbízott	Dr. Takács Áron
		DI minőségbiztosítási feladatainak ellátásért felelős személy (az akkreditáció ideje alatt)	Dr. Fácányi Zsuzsa (kutatási dékánhelyettes, oktató)
<i>10 perc szünet</i>			
10:40- 11:30	DI vezetése, működése	DI-vezető és az Építészmérnöki (PhD) doktori program vezetője Ybl Miklós Építéstudományi Kar, dékán	Prof. Dr. Gall Anthony John (TT) - DI minőségbiztosításáért felelős személy
		Építőművészet (DLA) doktori program vezetője	Prof. Dr. Ferencz Marcel (TT)
		törzstagok (2-2 fő), mindkét tudomány- és művészeti ágból	Prof. Dr. Klein Rudolf (TT) - PhD ág
			Prof. Dr. Kiss Gyula (TT) - DLA ág
			Prof. Dr. Kisfaludy Márta (TT) - DLA ág
Prof. Dr. Kistelegdi István (TT) - PhD ág			
11:30-12:15	Infrastruktúra, szolgáltatások	Óbudai Egyetem Egyetemi Könyvtár, igazgató	Berek László
		Egyetemi Kutató és Innovációs Központ (EKIK) főigazgató-helyettes	Prof. Dr. Galambos Péter (Haidegger Tamás innovációs igazgató helyett)
		Formatervezési labor képviselője (önértékelés alapján releváns)	Dr. Pap-Vid Dóra (TV)
		Képző és Kutató labor képviselője (önértékelés alapján releváns)	Dr. Németh Róbert (TV)
		Ybl kar Szimulációs Design Tanszék, tanszékvezető helyettes	Dr. Horkai András
		Hallgatói Közösségi Központ képviselője (tanulástámogatás) - koordinátor	Csuzi Henrik, a hallgatói központok koordinátora
		Nemzetközi Oktatási Iroda (mobilitás) helyett Nemzetközi Kapcsolatok Iroda vezetője	Baranyi Emese
		Ybl Háló vezető, koordináció (oktatásmódszertani fejlesztés)	Dr. Janurikné Soltész Erika

Időpont	Panel	Beosztás	Név
12:15-13:00	szünet		
13:00-13:30	DI operatív működése	Doktori Iskola titkár	Dr. Sugár Viktória (TV, oktató)
		Doktori Iskola adminisztrátor	Kámán-Ordasi Beatrix
		Tanulmányi Osztály képviselője (a DI hallgatói és oktatási ügyekért felelős munkatársa/tanulmányi ügyintézője)	Kámán Előd
13:30-14:15	Oktatók és témavezetők	leendő témakiírók, oktatók (akik más interjún nem vesznek részt, max. 8 fő). Kérjük, legyenek lefedve a tudományág/művészeti ág. A név mögött jelöljék a beosztást (témavezető, oktató) és a képviselt ágot.	Prof. Dr. Csontos Györgyi (TT) - DLA ág
			Dr. habil. Rohoska Csaba (TT) - DLA ág
			Dr. Benárd Aurél (TV) - DLA ág
			Prof. Dr. Nemcsics Ákos (TV) - PhD ág
			Dr. habil. Talamon Attila (TT) - PhD ág
			Dr. Sugár Viktória (TV) - PhD ág
<i>10 perc szünet</i>			
14:25-14:45	Doktorandusz érdekképviselő (doktorandusz önkormányzat)	Doktori Hallgatói Önkormányzat elnökségi képviselői, valamint a doktori tanács hallgatói képviselő(i), akik be tudnak számolni a doktoranduszok érdekképviselői tevékenységéről, a delegálási szabályokról	Kucarov Marianna DÖK elnök, EDHT tag
			Viktor Patrik alelnök
			Dénes-Fazakas Lehel, MTTDHT tag, AIAMDI Küldöttgyűlési delegált
14:45-15:15	Bizottsági zárt ülés		